

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 25/2017
09.02.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Бате Цветковића, Драгана Аћимовића, Радослава Петровића и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљене АА, адвоката Саше Милетића и адвоката Снежане Милетић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Алексинцу К 78/16 од 14.06.2016. године и Вишег суда у Нишу Кж1 413/16 од 19.07.2016. године, у седници већа одржаној дана 09.02.2017. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

И УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости бранилаца окривљене АА, као делимично основан, у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 1) Законика о кривичном поступку, па се ПРЕИНАЧУЈУ правноснажне пресуде Основног суда у Алексинцу К 78/16 од 14.06.2016. године и Вишег суда у Нишу Кж1 413/16 од 19.07.2016. године, тако што Врховни касациони суд, на основу члана 422. тачка 2) Законика о кривичном поступку, према окривљеној АА, за кривично дело на штету приватне тужиље ББ за које је оптужена и правноснажно оглашена кривом

ОДБИЈА ОПТУЖБУ:

да је:

дана 24.07.2012. године око 20,00 часова у ..., Општина ... у насељу „...“, у урачунљивом стању и свесна да је њено дело забрањено прошла поред куће приватног тужиоца ВВ, својим путничким моторним возилом, које је паркирала на 50 метара од његове куће, дошла до куће приватног тужиоца и напала приватну тужилу ББ увредљивим речима: „...“, и након тога „Ти си у овој кући само слуга, ти си само чистачица“

чиме би извршила кривично дело увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика,

док се окривљена за кривично дело увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика, извршено на штету приватног тужиоца ВВ, за које је првостепеном пресудом оглашена кривом, на основу одредби члана 2, 4, 42, 50, 51. и 54. Кривичног законика,

О С У Ћ У Ј Е

на новчану казну у одређеном износу од 30.000,00 динара, коју је дужна да плати у року од 30 дана, рачунајући од дана достављања ове пресуде, а ако окривљена не плати новчану казну у остављеном року, суд ће исту заменити казном затвора, тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора.

II ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости бранилаца окривљене АА поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Алексинцу К 78/16 од 14.06.2016. године и Вишег суда у Нишу Кж1 413/16 од 19.07.2016. године, у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку.

Првостепена пресуда у преосталом непреиначеном делу у односу на окривљену АА остаје неизмењена.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Основног суда у Алексинцу К 78/16 од 14.06.2016. године, окривљена АА је, поред осталих, оглашена кривом због два кривична дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика (једно према приватној тужиљи ББ и друго према приватном тужиоцу ВВ), па пошто јој је за свако кривично дело утврђена новчана казна у износу од 30.000,00 динара, осуђена је на јединствену новчану казну у одређеном износу од 60.000,00 динара коју је дужна да плати у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде те је истовремено одређено да ће суд исту, ако је окривљена не плати у одређеном року заменити казном затвора, тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора. Окривљена је обавезана да суду на име паушала плати износ од 5.000,00 динара у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудне наплате, а оштећени ВВ и ББ су упућени на парницу ради остварења имовинскоправног захтева.

Пресудом Вишег суда у Нишу Кж1 413/16 од 19.07.2016. године, одбијене су као неосноване жалбе бранилаца окривљених ВВ, ББ и АА, а првостепена пресуда је потврђена.

Против ових пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено су поднели браниоци окривљене АА, адвокат Саша Милетић и адвокат Снежана Милетић, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) и члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи тако што ће према окривљеној одбити оптужбу и приватне тужиоце обавезати да окривљеној солидарно накнаде трошкове кривичног поступка, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости бранилаца окривљене АА Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и у седници већа коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљене сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио

списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости бранилаца окривљене АА је делимично основан.

Основано браниоци окривљене у поднетом захтеву за заштиту законитости указују да је побијаним правноснажним пресудама, тиме што је окривљена АА оглашена кривом за кривично дело увреда из члана 170. став 1. КЗ, извршено на штету оштећене ББ, учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, јер постоји околност која трајно искључује кривично гоњење окривљеног за наведено кривично дело.

Наиме, из списка предмета Прекршајног суда у Зајечару – Одељења у Сокобањи, произлази да је окривљена АА пресудом тог суда Пр 4343/12 од 25.07.2012. године, оглашена кривом због прекршаја из члана 6. став 3. ЗЈРМ и осуђена на новчану казну у износу од 10.000,00 динара (коју новчану казну је окривљена платила пре правноснажности наведене пресуде дана 25.07.2012. године), која пресуда је укинута пресудом Вишег прекршајног суда, Одељења у Нишу Прж 24320/2012 од 10.09.2012. године. У поновном поступку Прекршајни суд у Зајечару, Одељење суда у Сокобањи донело је пресуду Пр 6318/12 од 14.04.2014. године, којом је, поред осталих, оглашена кривом и окривљена АА, због прекршаја из члана 6. став 3. ЗЈРМ и осуђена на новчану казну од 10.000,00 динара. Против ове пресуде браниоци окривљене су изјавили жалбу о којој није одлучено, а из списка произлази да одлука по изјављеној жалби није донета, јер првостепена одлука није ни прослеђена другостепеном прекршајном суду а у непрослеђеним списима стоји констатација референта првостепеног прекршајног суда да је наступила апсолутна застарелост дана 28.07.2014. године.

Према чињеничном опису прекршаја из члана 6. став 3. ЗЈРМ у изреци пресуде Прекршајног суда у Зајечару, Одељења у Сокобањи Пр 6318/12 од 14.04.2014. године, за које је окривљена АА оглашена кривом, овај прекршај учињен на тај начин што је дана 24.07.2012. године око 20,00 часова на подручју Општине ... у селу ..., у насељу „...“, дошло до нарушавања јавног реда и мира од стране окривљене АА, тако што је иста вређала оштећену ББ и назвала је „...“, чиме је узнемирила присутна лица.

Из описа радње кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ извршеног на штету приватног тужиоца, оштећене ББ, којом је окривљеној АА стављено на терет у предметном кривичном поступку приватном тужбом приватних тужилаца ВВ и ББ од 16.04.2014. године и истом сагласног чињеничног описа дела у изреци побијане првостепене пресуде којом је окривљена правноснажно оглашена кривом за то кривично дело, произлази да чињенични опис кривичног дела у питању одговара чињеничном опису наведеног прекршаја из члана 6. став 3. ЗЈРМ, јер се опис кривичног дела односи на исту окривљену – АА и исти животни догађај који се одиграо у истом временском и просторном оквиру као и на исте радње извршења окривљене према истој оштећеној а које су у битном описане на истоветан начин као у наведеној пресуди Прекршајног суда у Зајечару, Одељења у Сокобањи.

Одредбом члана 4. став 1. ЗКП, прописано је да нико не може бити гоњен за кривично дело за које је одлуком суда правноснажно ослобођен или осуђен или

за које је оптужба правноснажно одбијена или је поступак правноснажно обустављен.

Забрана поновног суђења о истој ствари, односно забрана гоњења и кажњавања за исто дело, која је као основно начело кривичног законодавства Републике Србије садржана у цитираној одредби члана 4. став 1. ЗКП, и као неповредиво право на правну сигурност гарантовано Уставом Републике Србије – чланом 34. став 4. и обавезујућим нормама међународног права – чланом 14. став 7. Међународног пакта о грађанским и политичким правима и чланом 4. Протокола 7, уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода, подразумева немогућност покретања и вођења казненог поступка против неког лица за дело које произлази из истих чињеница или чињеница које су у суштини исте са онима које су основ оптужбе за казнено дело у ранијем поступку против тог лица који је правноснажно окончан.

Чланом 84. став 1. Закона о прекршајима прописано је да се прекршајни поступак не може покренути нити водити од када протекне једна година од дана када је прекршај учињен, а ставом 7. истог члана је одређено да покретање и вођење прекршајног поступка застарева у сваком случају кад протекне два пута онолико времена колико се по закону тражи за застарелост, односно две године од учињеног прекршаја.

Према изреци пресуде Прекршајног суда у Зајечару, Одељења у Сокобањи од 14.04.2014. године, прекршај из члана 6. став 3. ЗЈРМ за који је окривљена АА оглашена кривом том пресудом, учињен је дана 24.07.2012. године, тако да је, имајући у виду одредбу члана 84. Закона о прекршајима, дана 25.07.2014. године наступила апсолутна застарелост вођења прекршајног поступка против окривљене за наведени прекршај, што је прекршајни суд и констатовао у списима предмета дана 28.07.2014. године.

Дакле, по налажењу овога суда стоји чињеница да прекршајни суд није формално донео одлуку о обустављању вођења прекршајног поступка против окривљене АА за наведени прекршај због наступања апсолутне застарелости вођења прекршајног поступка. Међутим, у ситуацији када је апсолутна застарелост фактички наступила и то пре две и по године, а да прекршајни суд ни по протеклу тог дугог рока од наступања застарелости вођења прекршајног поступка није донео одлуку о обустављању прекршајног поступка против окривљене за наведени прекршај, имајући при том у виду да је окривљена новчану казну у износу од 10.000,00 динара на коју је осуђена првобитном пресудом Прекршајног суда у Зајечару, Одељење у Сокобањи, Пр 4343/12 од 25.07.2012. године, платила пре правноснажности те пресуде сходно члану 294. став 1. тада важећег Закона о прекршајима, окривљена по налажењу овога суда не може да трпи штетне последице због непоступања државног органа са аспекта заштите људских права, јер нико, због незаконитог рада државног органа, не може да буде лишен свог неповредивог права које произлази из наведених норми домаћег и међународног законодавства.

Имајући у виду наведено, Врховни касациони суд налази да се супротно ставу нижестепених судова, у конкретном случају ради о пресуђеној ствари која околност трајно искључује кривично гоњење, без обзира што нема формалне правноснажне одлуке о обустављању ранијег поступка против окривљене за наведено казнено дело имајући у виду да је одсуство такве одлуке која је морала

да се донесе последица незаконитог рада државног органа због чега је побијаним правноснажним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, на коју се основано указује захтевом за заштиту законитости бранилаца окривљене.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је, усвојио захтев за заштиту законитости бранилаца окривљене и одлучио као у ставу I изреке ове пресуде, тако што је отклањајући учињену битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, преиначио правноснажне пресуде Основног суда у Алексинцу К 78/16 од 14.06.2016. године и Вишег суда у Нишу Кж1 413/16 од 19.07.2016. године и на основу члана 422. тачка 2) ЗКП, према окривљеној АА одбио оптужбу за кривично дело увреда из члана 170. став 1. КЗ, извршено на штету оштећене ББ.

У односу на кривично дело увреда из члана 170. став 1. КЗ, извршено на штету приватног тужиоца оштећеног ВВ, за које је окривљена АА оглашена кривом правноснажном пресудом Врховни касациони суд налази да се не ради о пресуђеној ствари имајући у виду да чињенични опис прекршаја из пресуде Прекршајног суда у Зајечару, Одељења у Сокобањи, Пр 6318/12 од 14.04.2014. године, не садржи радње окривљене које се односе на упућивање увредљивих речи оштећеном ВВ.

Стога је Врховни касациони суд, окривљену АА за кривично дело увреда из члана 170. став 1. КЗ извршено на штету оштећеног ВВ, за које је првостепеном пресудом оглашена кривом, осудио на новчану казну у одређеном износу од 30.000,00 динара, коју је окривљена дужна да плати у року од 30 дана рачунајући од дана достављања ове пресуде и истовремено одредио да ће се ова казна, уколико је окривљена не плати у наведеном року, заменити казном затвора тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора, а при одмеравању висине законом прописане новчане казне за ово дело Врховни касациони суд је прихватио као правилно утврђене и оцењене све околности из правноснажне одлуке које утичу на висину казне.

Неосновано се, по оцени овога суда, у захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљене истиче битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, наводима да првостепени суд на главном претресу одржаном 05.06.2015. године, приликом испитивања привилегованог сведока ГГ, којој је приватни тужилац ВВ, девер (други степен тазбинског сродства), није поступио у складу са одредбом члана 94. ЗКП, јер није унео упозорење да иста као привилегован сведок не мора да сведочи нити одговор овог лица на наведено упозорење, што упућује на закључак да се ради о незаконитом доказу изведеном супротно императивним одредбама о правилима кривичног поступка на коме се пресуда не може заснивати у смислу члана 16. став 1. ЗКП.

Изнете наводе захтева браниоца окривљеног Врховни касациони суд оцењује као неосноване, јер из списка предмета – записника о главном претресу од 05.06.2015. године, произлази да је првостепени суд сведока ББ пре испитивања упозорио и опоменуо у смислу члана 94. и члана 95. ЗКП, као и то да је она одговорила да жели да сведочи, што је и убележено у наведеном записнику, па се следствено томе, а насупрот наводима захтева, не ради о незаконитом доказу на коме се пресуда не може заснивати.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд налази да су неосновани наводи захтева бранилаца окривљене да је правноснажна пресуда донета уз учињену битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Весна Веселиновић,с.р.

Председник већа-судија
Јанко Лазаревић,с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић